

Budán már a rakpart lépcsőit, Pesten pedig a hajó kikötők épületeit is elöntötte a jeges árvíz.

Az ár nyomában Szentendrétől Ujpestig

Vasárnap délelőtt bement a rádió, hogy a szentendrei szigetén lévő Pócsmegyer község valamennyi lakosát áttelepítették Leányfaluba. Hajnalban történt a kilakoltatás, alig néhány órával később a sziget másik oldalán Ujpest felett a Duna már át is lépett a gáton és a váci országút 14-es kilométerkövénél elborította az országutat.

Egyszerre két veszedelmes árvízjelenség néhány kilométerre Budapest felett. Március 17-én! Majdnem ugyanazon a napon, amelyen 1838-ban kondultak meg az emlékeztető pesti árvíz veszharangjai.

Alig hangzott el a hír, már utban voltunk Leányfalú felé. A Nagyköruton száraz az aszfalt. A háztetőkről elmúlt a tél. Süt a nap. A sarkon hóvirágot és ibolyát árusítanak. Nincs már semmi baj. Nem kell sorbaállni a tüzelőért. Hófúvásban nem akad el a krumpli. Virágvasárnap friss hajtású barka is hirdeti: visszavonhatatlanul és végérvényesen itt a tavasz! A Mar-

githidról, bárhol is rohog az autó, gyorsan fényképezi a helyzetet a szem: a Parlament lépcsőit nyaldossa a Duna, az alsó rakpart raktárházai vízben állnak, s a mérges, sárgászöld nagy folyam sápadt jégtáblákat hord a hátán. Azután megint tavaszi vasárnap délutánra változik a kép. A kopott óbudai házak kapujában emberek, asszonyok beszélgetnek. A parton a Hév rohog ki a „szabadba”. . . . A bazaltkőves országuton egymásbarkaroló lányokat, fényes-csizmás legényeket hagy el az autó. Balról a hegyek lejtőin még szürkés-kék hó lapul, de Békásmegyertől jobboldalt már megkezdődik a tavak vidéke. A földeken víz terpszkedik. Távolabb felvillan a szentendrei Duna jégpáncélja. Meg kell mondani a pontos időt. Percek múlva más lehet a helyzet. A jég szeszélyes. Feltorlódik vagy tovazajlik. Felemeli hátát és alattomban kimossa a partot. Délután három óra van. Jég áll a Duna hátán. Egyszeres mozdulatlan fehér takaró.

gát fogja a Dunát. Egy méter, két méter széles a gát, s a megduzzadt folyam kemény jége vagy háromszáz métert ölel át. Szemmel mérve ijesztő aránytalanság. A Duna dönt, nem a gát. Bizonyosság is van rá a leányfalui ultra méteres vizet öntött ki és Pócsmegyer község lakóinak lovasul, marhástul el kellett menekülnie. A Duna dönt. Az emberek csak igazgatják, biztatgatják, utját mutatják, de kényszeríteni, most aligha tudják.

. . . A tulsó partra a gondtalan vasárnapozó Budapestben keresztül visz az út. A Pozsonyi-ut mentén kotrógép meláz a jeges

víz közepén. Itt sebesen folyik az ár. Megmozdult! Megindult! Nincs baj. A Dagály-utcánál vízben áll egy mélyen a rakpart szintjén épült ócska ház. Pallókon közlekednek a bennelakók.

Az ujpesti téli kikötőben — holt Dunaág — még jégbörtön őrzi a hajókat. Ujpest felett a vízművek területe egyesült a Dunával s csak a kutak szellőző kéményei látszanak ki a vízből. Iszonyu széles itt most a Duna. Hat óra jár az idő. A budai hegyek felett pirosuló, fénylő udvartartásával épen nyugodni készül a nap. Szívárványszíneket varázsol a hullámokra. Alig néhány száz métert rohan az autó s a színek játéka megszűnik. Valami tajtékos, fenyegető zöld fény felel vissza a nap rózsaszín szelid bucsuzkodására. A folyam közepén hóhegy meredezik. Jégtorlasz! Kezdődik a jégvilág, mint odaát Szentendrénél, de megháromszorozott méreteketben. A jégmezőn török meg és változik zöldre a nap fáradt fénye. A torlasz hatását is látjuk. A tizenhárom kilométerkőnél az országuton hullámzik a víz. Bajt nem okozhat, mert magas halmok scraokznak az ut tulsó oldalán. Am ötven méteren a Duna az ur.

... Mire hazaérünk, már mondja is a rádió: Felsőgöd és Megyer között áll a jég Megyernél torlasz képződött. A Duna vízállása Vácánál délben egy órakor 753, délután négy órakor 772 és délután hat órakor 756. Nem nőtt. Sőt. Tizenhat centimétert csökkent. Megmozdult a jég.

Talán úgy lesz, ahogy reméljük, s ahogy az illetékesek az olvadás kezdete óta hirdetik, „a jég simán lefolyik a Dunán”.

Saad Béla.

Ujpest izgalmas éjszakája

Vasárnap délelőtt Ujpest városi tisztviselője elrendelte a rendkívüli árvízvédelmi készültséget. A káposztásmegyéri téglagyár telepeit ültette fel tanyáját az árvízvédelmi készültség főhadiszállása itt tartották állandó ügyeletet a város műszaki vezetői és kirendelt tisztviselői. Délben érkezett az első kedvezőtlen hír:

a megyeri csárda környékén meglazult a gát.

150 munkás rohant városi altisztvezetésével, nyomukban a város valamennyi teherautója homokkal és homokzsákokkal, de még így sem tudták megakadályozni, hogy az ár el ne öntse a megyeri csárda udvarát. Néhány lépéssel a csárda felett a 14-es kilométerkőnél ekkor már 30 centiméteres víz fektűt az országuton. Szerencsére ezen a vidéken nincsen lakott terület.

Éjszakára a készenlélet erősítették. Ujabb munkásokat rendel-

tek, valamennyi elérhető városi tisztviselőt és altisztet kivezényelték a legutóbbi árvíz idején annyit szenvedett megyeri városrészbe. A városi hatóságokat hathatósan támogatta munkájában az ujpesti folyamőrőség is. Ugyanakkor, amikor a folyamőrőség a tüzoltósággal együtt a polgári hatóságoknak segített, a Duna-áradása lassan elérte az ujpesti Népszigeten levő folyamőrősi laktanyát. A reggeli jelentés már arról számol be, hogy

a laktanya víz alatt áll . . .

Az ujpesti árvízvédelmi kirendeltség állandó érintkezésben volt a vizrajzi intézettel és így nemcsak a helyszínen, hanem hivatalos jelentés alapján is megállapíthatta, hogy az áradás — sajnos — tovább tart. A megyeri csárdánál, amelynek udvara és környező épületei az éjszaka teljében víz alá kerültek, este 6 órától reggel 7 óráig ujjabb 52 centimétert emelkedett a víz.

hogy ezen a területen maga a lakosság is állandó inspekiót tartson. A reggeli órákig nagyobb baj ezen a vidéken még nem történt. Nehézségek lehet-

Csónak a Deák Ferenc-utcán

Szentendre főteréről meredeken víz lefelé az út. Katonák mennek komoly arccal, civilek kíváncsian. Széles folyó csörgedezik át a Deák Ferenc-utcán. Megtorpan az autó. Ugy látszik, nincs tovább. Hócsizmas fiatal lány lépeget a vízben. Térdéig sem ér. Az autó is megpróbálja. Gyerünk. Sikerül. Az alacsony emelkedés után újabb folyó vár. Homokszállító utáskocsi sora-koznak előtte. Bent a vízben lábszárcsizmás utász áll. A motor zajára hátranéz, nem szól, nincs is szükség rá. Aki nem vak, látja, hogy félméteres a víz. A sarokról ugyanez a szeliden befordul egy — zöldesónak és kiköt a Deák Ferenc-utca huszonhét számú ház előtt. Már várják. Két menekülőt felvesz, s evez tovább.

Vasárnap reggel még senki se sejtette, hogy árvíz fenyegeti a várost. A délelőtti istentiszteletekre hegyről és völgyből száraz lábbal ballagtak el szentendreiék. Délben azonban fönt a városka északi végén a Csonka-villánál alámosta a gátat a Duna s hamarosan öt méterre tágitotta a rést. A kivezényelt utászok elébe-álltak, ahogy birtak. Sebttiben pótgátat emeltek félkaréjban, hogy feltartóztassák s a víz megjuhászodott az új ellenfél előtt. Nekilódított ugyan néhány emeletes jéghegyet, de nem birt vele. Délután négykor ugylátszott, hogy itt ezen a ponton megelégedett az eddigi eredményekkel, s nem készít elő újabb támadást.

Beszélgetünk itt is, ott is a

csoportosulásban. A fél város a Dunapart táján tolong. Egyelőre a látványosság vonzza őket. Kíváncsiság fénylik a szemekben s alig 1—2 arcon borong a veszedelem fenyegetése. Pedig vagy ötven ház lakóit kilakoltatták s további ötven ház lakóival közzölték a parancsot, hogy az éjszakát nem tölthetik otthonukban. Ezeknek a házaknak az ablakai a Dunára nyílnak. Hosszu sor a gát mögött. A kapuk előtt, ahol máskor korzózni szoktak, most csónakon közlekednek az utáskatonák. A jéggel borított Duna szép és félelmetes.

Aki csak nyári kiránduláson látta, elképzelni se tudja. Széles-ségét megkétszerezte, és megmagasodott. Nyáron, ha az ember a töltésen sétált, a mélységben látta a folyamatot, s július derekán gyakran csodálkozott, hogyan bírja el ez a keskeny folyamag azokat a nagy gözösket. Most? A Duna jége a gát szintjét éri. Az őrtálló baka, ha le akarná kaparni a bakancsára ragadt sarat, erre a célra kényelmesen használhatná a feléje meredő jégtáblákat. A gátra senki se léphet. Ott állunk mögötte, jó méterrel mélyebben. Érezzük, látjuk a félelmetes valót, hogy a Duna a derekunkig érne, ha az a nevelésesen keskeny kövel megtámasztott gát el nem választaná tőlünk.

— Már négyszer mozdult ma — mondja egy hivatalos ember a gáton.

Ugy mondja, olyan hangon, mintha eleven emberről beszélne.

Szájról-szájra jár a hír: Már négyszer mozdult. Nagy csend lesz. Mindenki a Dunát nézi. A jég keményen fogja a partot. Senkise hiszi, aki látja, hogy a

Gátszakadás! . . .

Éjszaka 2 órakor riadózták a készültséget. A gróf Károlyi uradalom egyik erdőre jelentette, hogy

a Dunába ömlő Szilas-patak egyik gátja megrepedt és a gáton keresztül zuhog a víz.

Néhány esztendővel ezelőtt szintén a Szilas-patakon keresztül öntötte el a Duna Ujpest északi részét. Az árvízvédelmi vezetőség valamennyi rendelkezésre álló munkásával azonnal a gátszakadás helyére sietett és megkezdte a mentési munkát. Tekintettel arra, hogy a szakadás helyének eltömése hosszú órák munkájával is nehezen sikerült, ideiglenesen nyulgátakat is emeltek.

Közben állandóan érkeztek hírek, hogy a 14-es kilométerkö tájékán újabb és újabb víztörzések csapnak át és ami még fokozta a bajt, a külső Váci-ut szennyvízlevezető csatornáit is kiöntötték.

A hajnali órákban városi altisztek és rendőrök zörgettek be Ujpest legészakibb részén

valamennyi lakóházba és figyelmeztették a lakókat, hogy csomagoljanak és készüljenek a menekülésre.

Elrendelte a városi hatóság,

pedig:

csip-csip-csip

Hár madarok csipipelik.

hogy mindeki ismeri és előnyben részesíti a Del-Ka cipőt. Szolid kivitel, nemes anyag, legújabb formák! Könnyű a választás, mert óriási választék áll nagybecsű vevőink rendelkezésére.

Del-Ka

10³⁰
25-27 10³⁰
28-30 11³⁰
31-33 12³⁰
34-36 13³⁰

Lakk kárpótlás

13⁰⁰

fehér és barna úttalp

10⁵⁰

fekete és barna úttalp

ING HARI S NYAKKENDŐ BAZSÓ, 66
mérték szerint is VIII., Baross utca

Vigyázat!
Influenza-veszély esetén

Causyth

tabletta megvéd!

Gyógyszer-tudományi Intézet, Budapest, Árpád Gyógyszertár

és előntötte a vendéglő egész területét

Négyszáz munkást öntött ki az árviz a Ganz-hajógyár telepén

Szemben az Illik-csárdával a budapesti Meder-utca már a késő délutáni órákban víz alatt volt. Ezen a környéken este csónakon bonyolították le a közlekedést. A közeli üdülőttelep egyetlen víztűrő. Csak a lipótvárosi pályaudvarról idevezető iparvágány töltése tartja vissza a vizet. Az iparvágányon kívül fekszik a Ganz-hajógyár hid- és kazánműhelye.

A hajógyár telepének alsó részét előntötte a Duna, a két hatalmas műhelyben is víz borít mindent.

A két műhelynek több mint 400 munkása ma reggel hiába jelentkezett munkára, a műhelyeket meg sem lehet közelíteni.

vízműtelepet még nem érte el az áradat, de a Népsziget többi alacsonyán fekvő része víz alatt áll. A sziget legdélibb részén van az Illik-csárda. Este féltíz tájban a víz már a vendéglő épületeinek küszöbéig ért, éjfél után az áradat tovább nyomult

Másfél méteres víz a budapesti alsó rakodópartokon...

A budapesti alsó rakodópartokat a vizrajzi intézet figyelmeztetésére napokkal ezelőtt kiürítették. Szombatról vasárnapra virradó éjjel már nemsoká az alacsonyabban fekvő rakodópartokat beritotta el az árviz, hanem

végig az egész budapesti Duna-szakaszon víz alá kerültek a raktárházak és a

hadjállomások. Este hat órák, amikor Budapestben 668 centimétert mértek, méteres víz lömpölygött a közlekedés előtt elzárt rakodópartokon.

Víz alá került a tavaly épült lánchídi aluljáró is,

ugyanígy elüntötte a Duna személy az úgynevezett gyorsfor

galmi utat. A városházán és a főváros szivattyutelepein egész éjjel teljes készséget tartottak. Szendy Károly polgármester utasítására Zaitz László árvízvédelmi tanácsnok korareggelig ellenőrizte az árvízvédelmi munkálatokat. Teljes erővel dolgozik a budai Dunaparton valamennyi árvízvédelmi szivattyú. A Duna további áradása esetén elsősorban

Öbudát fenyegeti árvízveszély.

Rengeteg nézője akadt a Duna áradásának Budapesten. Még a késő éjjeli órákban is ember-tömeg hullámzott a partokon és figyelte, hogyan foglal el újabb és újabb területeket az áradás. Az alsó rakodópart egyes szakaszain reggelre már

másfél méteres víz állott.

Időnkint nagytömegű jégtorlaszok usznak a sebessodrású folyamokon. Ezek a jégtorlaszok sok helyütt összeroppantották a deszkából épült raktárházakat és kikötőket.

Megáradt a Rákospatak is.

Emberemlékezet óta nem volt a pataknak ilyen magas vízállása, mint most, ami érthető, hiszen

a Duna vízállása már tegnap este 668-as mérés mellett csak 4 centiméterrel volt alacsonyabb, mint a legnagyobb árvíz idején.

A főváros valamennyi szakértője éjjel-nappal ügyeletet tart és rendkívüli munkások tömege várja, hogy szükség esetén a veszélyeztetett helyekre siessen.

a hatalmas vashidat magával sodorta az ár.

A Zala-folyó partján a mentési munkálatoknál dolgozott Király András, Zalavár község bírája. Az egyik jégtábla beszakadt alatta és a községi bíró a vízbe esett. A zajló jégtáblák közül nem sikerült kimenteni.

A fenékpusztai Zala-hidhoz katonaságot vezényeltek ki Keszthelyről, hogy az összetorlódtott jégtáblákat felrobbantsák. Munka közben a jégtáblák között egyik csónak felborult és a bent ülők a vízbe estek.

Két ember elmerült, holttestüket még nem találták meg.

A zalavári országot fölött 1 méter 30 centiméter magasan áll a víz. A nagykanizsa-budapesti fővonalon, ahol eddig átszállással bonyolították le a forgalmat, most teljesen meg kellett szüntetni a közlekedést, mert

a sármelléki új betonhidat elsodorta a víz.

Nagykanizsáról most csak Szombathelyen és Győrön át lehet Budapestre utazni. A teherszállítás teljesen szünetel.

Elsülyedt a Lánchídnál egy kolrógép

A kora reggeli órákban az óbudai hajógyár nagyrésze víz alá került. Több száz utász dolgozik a telepen. Különös szerencsétlenség is történt az áradással kapcsolatban. A Lánchídnál a megáradt folyam rendkívül sebes sodra a parthoz szorított egy kolrógépet és ez pillanatok alatt elsülyedt.

Iskolákban helyezik el a kilakoltatott ujbpesti családokat

Az Uj Nemzedék munkatársa ma délelőtt beszélt Hess Pál ujbpesti helyettespolgármesterrel, aki elmondotta, hogy a mélyebben fekvő területek lakosságait figyelmeztették: ingóságait igyekezzenek biztonságba helyezni. Megtörtént minden előkészület az alacsonyban fekvő területek lakóházainak kiürítésére is. A kilakoltatott családokat Ujbpesten a Megyeri-uti és a Toldi-utcai iskolákban helyezik el.

A Vizrajzi Intézet jelenti: Budapesten ilyen magas vízállás 1876 óta nem volt!

A földművelésügyi minisztérium vizrajzi intézete ma délelőtt 10 órák a következő hivatalos jelentést

adta ki: — A vízállás Budapesten ma reggel 8 órák 721 cm, tehát este 8 óra óta 41 cm-t áradt, 9 órák 4 cm apadás jelentkezett, a vízállás 714 cm.

Budapesten ilyen magas vízállás 1876 óta nem volt

Ebben az évben a jeges árvíz 767 cm-en tetőzött. Vácánál ma reggel 8 órák a vízállás 613, tegnap este 8 óra óta 125 cm-t apadt. Felsőögdőnél áll a jég, 10 km-rel lejjebb Dunakeszinél a partokon áll, a közepén zajlik.

A főváros alatt levő jégtorlasz az éjszaka többször megmoz-

dult, ennek következtében 50-70 cm-es apadást észleltek, de később ismét felemelkedett a vízszin.

Az ujbpesti Népszigetre ma reggel negyedhatkor az ideiglenes gáton keresztül betört a víz. A sziget déli része víz alatt van. Anagyttényi serfészhizaldát ma hajnalban kiürítették. A csepel-czigeti ármentesítő fársulat védőgátját Tökölly községnél az Anna-kápolna közelében áthágta a víz.

A védekezés folyik.

Legújabb jelentés szerint a száshalombattai torlasz megmozdult és Ercsig csuszott le. Innen a Dráva-torkolatig áll a jég. A ma reggeli vízállás Esztergomban 30 cm-rel alacsonyabb, mint tegnap reggel volt.

Összedőlt házak, elsodort hidak

Hélfőn reggel 9 óráig a következő jelentéseket telefonálták az Uj Nemzedék tudósítói az ország minden részéből:

A Balassagyarmatról szombat délután 13 óra 40 perckor indult losonci személyvonat Ludány és Nógrádszakál között kisiklott. A felgyülemlött vadvíz annyira alámosta a pályát, hogy másfél méter mély és tizenkét méter hosszú süllyedés támadt.

a sínek a mozdony súlya alatt meggörbültek, leszakadtak.

A baleset következtében Regős János mozdopostás súlyosan, két fiatalkoru iskolásgyermek pedig könnyebben megsérült.

A megáradt Marcal Pápa fölött előntötte a vasúti töltést. A közlekedés szünetel. Rigácsnál és Jánosházánál a folyó elsodorta a hidakat.

A nagytétényi Dunatelepet előntötte az árviz. 24 lakóház a víz alá került.

4 ház összedőlt,

ötött megrongált az ár. Valamennyi lakót kimentették.

Vácott a vízműveket is előntötte a Duna, ezért felszólították a lakosságot, hogy csak forrált vizet igyék és tartalékoljon megfelelő vízmennyiséget.

30 házból kilakoltatták az embereket.

A Dunapartot elzárták, mert a kórót is alámosta a víz.

A hirtelen beállott olvadás Kiskunfélegyháza környékén is nagy veszedelmeket okozott. A vadvíz egyes helyeken 70 centiméter magasságra emelkedett és behatolt a házakba. A veszélyben lévő városrész lakóit éjjel 2 órák or riasztották fel.

A megindult tavaszi áradás rendkívül veszélyes helyzetet teremtett a szegedi külvárosok egyes részén és a felső tanyák vidékén is. A Somogyi-telepen erősen megrongált az ármentes-

sítő vízlevezető csatornája.

Eddig több mint 20 ház összemlését jelentették a Somogyi-telepről.

Az összedőlt házak legnagyobb részét vályogból készítették. A szegedi felső tanyák vidékén is több ház beomlott. Emberéletben eddig nem esett kár.

Víz alatt

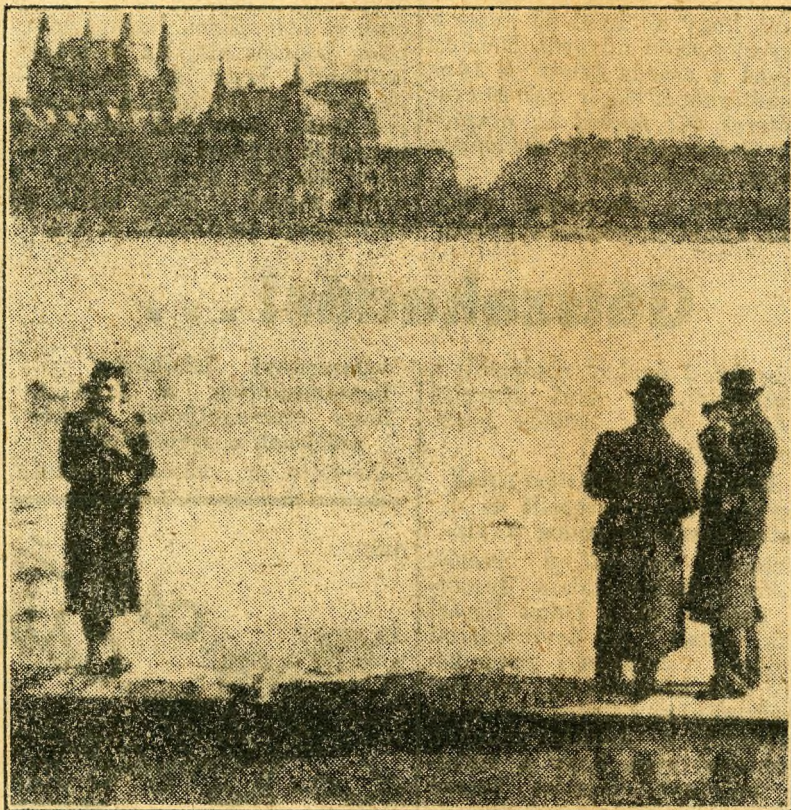
a balatoni műút diódsi szakasza

Az árviz tegnap délben elérte a balatoni műutat is, azon a ponton, ahol a nagytétényi és

diódsi utszakaszk találkoznak. Ezen a részen több kilométeres területen előntötte az ár a szántóföldeket és a kerteket. Több ház víz alá került. Vasárnap egész nap katonaság dolgozott a házak lakóinak és ingóságainak kimentésén.

Három halottja van a zalai árvíznek

A kiáradt Zala-folyó egész Észak-Zala vármegyét valósággal tengerre változtatta. A zalavári vashidat olyan erővel nyomta az összetorlódtott jég, hogy a kivezényelt katonaság már semmit sem tehetett:

Ma reggel a Dunaparton...

Husvétra

meglepő és célszerű ajándék egy

Ordódy osztálysorsjegy

Kapható: VI., Teréz-körút 7. (Mussolini-térnél) Telefon: 122-932.